

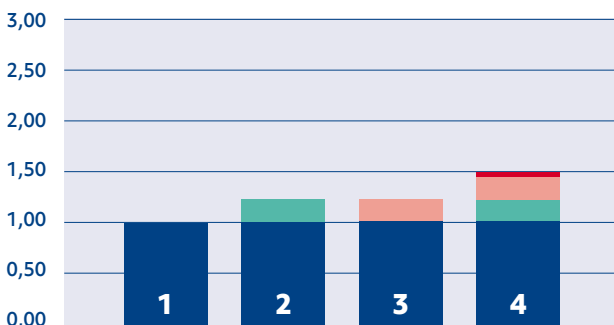

Helbredseffekter ved kombinationen af stor arbejdsmængde og tidspres og høje følelsesmæssige krav

Hvad betyder det for ansattes helbred og trivsel, hvis de oplever en kombination af *stor arbejdsmængde og tidspres* og *høje følelsesmæssige krav* i deres arbejde?

En undersøgelse fra Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA) viser, at ansatte har større risiko for at få langvarigt sygefravær (mere end 6 uger) og depressive symptomer (svarende til let depression eller værre), hvis de på samme tid oplever *stor arbejdsmængde og tidspres* og *høje følelsesmæssige krav* i arbejdet, end hvis de kun oplever den ene af disse påvirkninger eller ingen af dem.

Risiko for langvarigt sygefravær

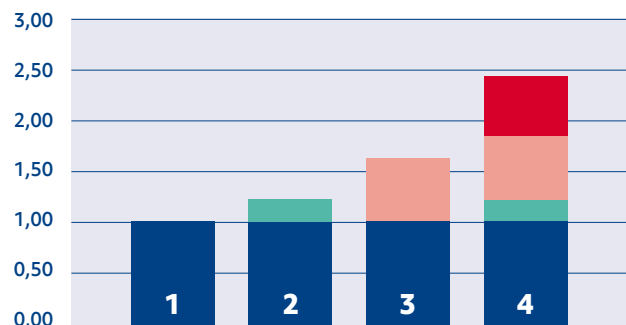

■ = Høje følelsesmæssige krav ■ = Stor arbejdsmængde og tidspres
■ = Kombinationseffekt af høje følelsesmæssige krav & stor arbejdsmængde og tidspres

Ansatte, der oplever en kombination af høje følelsesmæssige krav og stor arbejdsmængde og tidspres har dobbelt så stor risiko for langvarigt sygefravær som ansatte, der blot oplever én eller ingen af disse påvirkninger i arbejdsmiljøet.

Risikoen for langvarigt sygefravær er lidt større end summen af risikoen af de to påvirkninger hver for sig, men kombinationseffekten er ikke statistisk signifikant. Figuren viser altså en *additiv kombinationseffekt*.

Risiko for depressive symptomer

Ansatte, der oplever en kombination af høje følelsesmæssige krav og stor arbejdsmængde og tidspres har en risiko for at udvikle depressive symptomer, der er mere end dobbelt så stor som hos ansatte, der blot oplever én eller ingen af disse påvirkninger i arbejdsmiljøet.

Resultaterne viser, at de to påvirkninger forstærker hinandens effekt på risikoen for depressive symptomer, da den kombinerede effekt er signifikant større end summen af effekten fra de to påvirkninger enkeltvis. Figuren viser altså en *forstærkende kombinationseffekt*.

Sådan læses resultaterne i figurerne

Søjle 1: Viser risikoen for helbredsproblemer (langvarigt sygefravær eller depressive symptomer) for ansatte, som hverken oplever *stor arbejdsmængde og tidspres* eller *høje følelsesmæssige krav* (referencegruppe). Risikoen for denne gruppe er per definition sat til 1.

Søjle 2: Den grønne del af søjle 2 viser, at ansatte, der oplever *høje følelsesmæssige krav*, har en øget risiko for helbredsproblemer sammenlignet med ansatte, der ikke oplever *høje følelsesmæssige krav*.

Søjle 3: Den lyserøde del af søjle 3 viser, at ansatte, der oplever *stor arbejdsmængde og tidspres*, har en øget risiko for helbredsproblemer sammenlignet med ansatte, der ikke oplever *stor arbejdsmængde og tidspres*.

Søjle 4: Den sidste søjle viser risikoen ved *kombinationen af stor arbejdsmængde og tidspres og høje følelsesmæssige krav*. Den røde del af søjlen viser den forøgede risiko, som skyldes, at kombinationen af stor arbejdsmængde og tidspres og følelsesmæssige krav kan have en *forstærkende* effekt på ansattes helbredsproblemer.

Hvor udbredt er kombinationen i forskellige brancher?

Tabellen nedenfor viser, hvilke brancher, der har en højere forekomst af kombinationen *høje følelsesmæssige krav og stor arbejdsmængde og tidspres* end gennemsnittet for ansatte i Danmark.

Brancher med høj forekomst af kombinationen af høje følelsesmæssige krav og stor arbejdsmængde og tidspres	Andel af ansatte med kombinationen (procent)
Hospitaler	58
Døgninstitutioner og hjemmepleje	51
Læger, tandlæger og dyrlæger	51
Undervisning	46
Daginstitutioner	42
Frisører og anden personlig pleje	37
Politi, beredskab og fængsler	36

Tabellen viser, at det især er ansatte i branchegrupper med en høj grad af kontakt til andre mennesker, der oplever kombinationen af *høje følelsesmæssige krav og stor arbejdsmængde og tidspres*.

Du kan læse mere i rapporten *Sammenhænge mellem kombinationer af faktorer i det psykosociale arbejdsmiljø og helbredsrelaterede udfald blandt arbejdstagere i Danmark* på nfa.dk

Resultaterne baserer sig på spørgeskemaundersøgelsen Arbejdsmiljø og Helbred 2012-2018. Oplysninger om sygefravær er hentet i det nationale register 'DREAM'. Den brancherelaterede forekomst er beregnet på baggrund af data fra Arbejdsmiljø og Helbred 2018.